N°. 40.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 19 MEI.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Breda; gelet op het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Brabant, van den 26. September 1837, Litt. T. T. 1. Afdeeling van Politie (*Provinciaal Blad* N°. 141), betrekkelijk de viering der dagen aan de openbare Christelijke Godsdienst toegewijd, naar aanleiding der Wet van den 1. Maart 1815 (*Staatsblad* N°. 21).

Brengen voormelde Wet bij deze ter kennisse der Ingezetenen, zijnde van den volgenden inhoud:

» Wij *Willem* bij de gratie Gods, Prins van Oranje-Nassau, Souvereine Vorst der Vereenigde Nederlanden, enz. enz. enz.

» Aan allen degenen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

» Alzoo wij in overweging genomen hebben, de noodzakelijkheid om, op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van den dag des Heeren, en andere dagen der openbare Christelijke Godsdienst toegewijd, door eenparige, en voor de geheele uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te verzekeren.

» Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal dezer landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

1°. » Dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de Kerkgenootschappen van de Christelijke Godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verrigt worden, welke de Godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal mogen plaats hebben dan in geval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven.

2°. » Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren, hoegenaamd, op markten, straten of openbare plaatsen, zullen mogen worden uitgesteld of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers hunne waren niet zullen mogen uitstalten, noch met open deuren verkoopen.

3°. » Dat gedurende den tijd voor de openbare Godsdienstoefening bestemd, de deuren der herbergen en andere plaatsen alwaar drank verkocht wordt, voor zooverre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dienzelfden tijd, generhande spelen, hetzij kolven, balslaan, of dergelijke mogen plaats hebben.

4°. » Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen op de Zondagen en algemeene feestdagen, zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke Besturen worden vrijgelaten, hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle Godsdienstoefeningen.

5°. » Dat de plaatselijke politie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eeredienst bestemd, en in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn voor te komen of te doen ophouden.

6°. » Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden, met eene boete van niet hooger dan vijfentwintig gulden, of eene gevangenis van niet langer dan drie dagen, voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze boete te betalen.

7°. » Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden en wijders al de te koop gelegde of uitgestalde goederen verbeurd verklaard, en de herbergen of publieke plaatsen voor ééne maand gesloten.

» En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet overeenkomstige provinciale of plaatselijke reglementen en inrigtingen zullen worden gehouden voor vervallen.

» Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geïnsereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en aan de Staten in de onderscheidene Provinciën of Landschappen, ingevolge art. 86 der Grondwet, ter uitvoering zal worden gezonden, met last om dezelve alomme te doen publiceren en affigeren, en van de predikstoelen der onderscheidene Christelijke Kerkgenootschappen te doen aflezen.

» Lasten en bevelen voorts dat onze ministeriële Departementen en andere autoriteiten, justiciëren en officiëren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige conniventie of dissimulatie.

» Gegeven in 's Gravenhage, den 1. Maart dezes jaars 1815, het tweede van onze Regering.

» (Geteekend) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(Geteekend) A. R. FALCK.

Wordende de Ingezetenen bij deze ten ernstigste aangemaand, op voorschreven bepalingen te attenderen, met waarschuwing dat de Commissaris van Politie en de Koninklijke Marechaussee zijn gelast, daarop te waken en te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding bij Proces-Verbaal geconstateerd en hetzelve aan den Heer Officier van Justitie ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal hieraan de vereischte publiciteit worden gegeven.

Breda, den 16. Mei 1859.

De Burgemeester,
J. MASTBOOM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Frankrijk.

PARIJS, den 16den Mei.

De reeds door ons vermelde dagorder van Keizer *Napoleon* aan het leger aan Italië luidt in haar geheel als volgt:

» Soldaten, ik kom mij aan uw hoofd plaatsen om u ten strijde te geleiden. Wij zullen een volk, hetwelk voor zijne onafhankelijkheid kampt, in den strijd bijstaan en het aan de verdrukking der buitenlanders onttrekken. Het is eene heilige zaak, die de toegenegenheid der beschaafde wereld voor zich heeft.

» Ik behoef uwe geestdrift niet aan te vuren. Elke haltplaats zal u eene overwinning herinneren. Op den Heiligen Weg van het oude Rome zag men een aantal inschriften op marmer, strekkende om aan het volk zijne roemrijke daden te herinneren. Eveneens zult gij thans, door Mondovi, Marengo, Lodi, Castiglione, Arcole, Rivoli trekkende, eene heirbaan volgen, welke door roemrijke herinneringen geheiligd is.

» Neemt die gestrenge krijgstucht in acht, welke een leger tot eer verstrekt. Vergeet niet dat hier geene vijanden zijn buiten hen die tegen u strijden. Houdt in het gevecht uwe rijen gesloten, en verlaat ze niet om vooruit te snellen. Geeft geen gehoor aan te groote drift; dit is het eenige waarvoor ik beducht ben. De nieuwe juistheidswapenen zijn alleen op eenen afstand gevaarlijk; zij beletten niet dat de bajonet gelijk vroeger het geduchtste wapen der Fransche infanterie blijft.

» Soldaten! Laat ons allen onzen pligt betrachten en op God vertrouwen. Het vaderland verwacht veel van u. Reeds klinken door geheel Frankrijk de heilspellende woorden: Het nieuwe leger van Italië zal zich zijnen voorganger waardig betoonen."

— Volgens eene door den *Moniteur* medegedeelde depêche uit Alessandria bevond de Keizer zich Zondag nog in die stad, alwaar zijn hoofdkwartier gevestigd was. De Prins *Napoleon* was te Genua gebleven om het toezigt te houden over het legerkorps, waarover hij bevel zal voeren, en waarvoor de troepen gedeeltelijk nog uit Algerie verwacht worden. Men dacht dat dit korps binnen acht dagen gereed zou zijn om te velde te trekken.

— De *Moniteur* zegt, dat de bestemming van het korps onder Prins *Napoleon*, hetwelk met het einde der loopende week gereed zal zijn, onbekend is; deze bijvoeging trekt de aandacht en geeft stof tot gissingen. Men maakt daaruit op, dat er eene of andere verrassende krijgsbeweging voorgenomen is; sommigen vermoeden zelfs, dat de Franschen eene demonstratie tegen Napels of eene landing in de Adriatische Zee willen doen.

Keizer *Napoleon* is te Genua door de bevolking met alle blijken van ongemeene geestdrift ontvangen en als Italië's bevrijder begroet. Men had gezegd dat Zijne Majesteit zich onverwijld naar het leger te velde zou begeven, maar hij heeft zich te Genua eenigen tijd opgehouden, en er openbare feestelijkheden bijgewoond; ook heeft hij er eene wapenschouwing gehouden over oude soldaten die in de legers van Keizer *Napoleon I* hadden gediend.

— Volgens een schrijven uit Parijs is de geallieerde krijgsmagt in Piemont thans volkomen toegerust voor al wat de oorlog zou kunnen medebrengen. Het overbrengen van Fransche troepen is door uitstekend goed weder begunstigd en onafgebroken voortgezet; en men verzekert, dat het Fransche leger in Piemont thans 140,000 man sterk is. Er zijn reeds 23,000 Fransche vrijwilligers uit Parijs vertrokken, benevens een groot aantal Italiaansche vrijwilligers."

— In den *Moniteur de l'Armée* leest men: Op het oogenblik dat het leger van Italië, onder het opperbevel des Keizers, te velde gaat, doet het ons genoegen te kunnen melden, dat de korpsen van alle wapenen, waaruit het bestaat, zoo voor het personeel als voor het materieel op den volledigsten voet van oorlog zijn gebragt.

Wat de generaals betreft die aan het hoofd der Fransche legermagt gesteld zijn, ziehier de bijna volledige opgave, daarvan naar den ouderdom van rang.

Maarschalken van Frankrijk en *Generaals-kommandanten* van legerafdeelingen: Z. K. H. Prins Napoleon, Maarschalk Vaillant, Maarschalk Baraguay d'Hilliers, Maarschalk Canrobert, Divisie-generaal Regnault de St. Jean d'Angély, Divisie-generaal Mac Mahon, Divisie-generaal Niel.

Divisie-generaals: Renault, Roguet, Herbillon, Morris, Forrey, Camou, Ladmirault, Partonneau, de Goyon, de Cotte, de Luzy de Pellissac, d'Autemarre, d'Erville, de Martimprey, Mellinet, de la Motterouge, Uhrich, Espinasse, Venoy, Bazoins, de Failly, de Montebello, Bourbaki, Leboeuf, Froissard, Desvoux, Trochu.

Brigade-generaals: Baron Richepance, Foltz, de Cassaignolles, Genestet de Planhol, Gaudin de Villaine, Markies de Fortin, Baron Morion, de Beaufort d'Hautpoul, Bouteilloux, Chauchard, Grandchamp, de Martimprey, Vergé, Beuret, Niel, Clery, de Champfron, de Wimpffen, Cauvin, du Borget de Servilliers, Soleille, Yvelin de Beville, Manèque, Jannin, Dumont, Blanchoz, Picard, Goze, Decaen, Coffinières, Forgeat, graaf de Clerembault, Ladroit de la Charrière, Douay, prins de la Moskowa, Fleury, Anger, O'Farril, Borgilla, Courbois, Roussel, d'Hurbol, de Nagnier, Bataille, Collineau, Baset de Rouvray, baron Neigre, Lenoble, Correard, Ducret, Reze, Fierik, Sanrin, Ditmas de Lapérouse, Gault, Lefebre de Castigny, de Bonnet Maurelhun Pothes.

Namen der bevelhebbers van het Piemontesche leger:

Opperbevelhebber des legers: Z. M. koning Victor Emmanuel.

Generaal bevelhebber van den regter vleugel: Alph. Lamarmora, minister zonder portefeuille.

Generaal bevelhebber van den linker vleugel: Hector de Sonnaz.

Chef van den algemeenen staf: de luitenant-generaal graaf Marozzo della Rocca.

1ste *divisie.* B. de Castelbergo, luitenant-generaal chef van den staf, Borson, majoor van den staf. 2de *divisie.* De luitenant-generaal Fante; chef van den staf, de kolonel Parrimo. 3de *divisie.* De luitenant-generaal J. Durando; chef van den staf, kolonel graaf Casanova. 4de *divisie.* De generaal-majoor Cialdini; chef van den staf, kolonel Cugine; afgevaardigde. 5de *divisie.* De generaal-majoor Cucchiari; chef van den staf, de kolonel Cadomar.

De kavallerie vormt eene afzonderlijke divisie en staat onder bevel van den generaal de Sambry; de artillerie onder dat van den generaal Pastore, de genie onder dat van den generaal Menabrea. Graaf della Rovere is intendant generaal van het leger.

— Volgens een den 13den te Turyn verschenen bulletin hebben 600 Oostenrijkers Rivergaro aan de Trebbia, tusschen Piacenza en Bobbio, bezet.

De vijand trok toen meerder magt bijeen te Castel San Giovanni, op den weg van Piacenza naar Stradella. Bij Vigevano en bij Monte Visconti legt hij bruggen over den Ticino aan, om zich den aftogt vrij te houden. De onzen zijn tot nabij Vercelli op verkenning uitgetrokken, zij zijn aldaar met kanonvuur ontvangen, doch zonder daarop te antwoorden in hunne vroegere stellingen teruggekeerd.

— Het Fransche garnizoen van Rome zal vermeerderd en tot de sterkte van 9000 man gebragt worden. De pauselijke overheid is daarvan, naar hetgeen uit Rome wordt geschreven, door den Franschen krijgsbevelhebber verwittigd.

— In eene correspondentie van hier leest men:

Meermalen gewaagde ik in mijne brieven van de Fransch-Russische alliantie, en in weerwil van de tegenspraak der regering, hield ik altijd vol dat het feit op zich zelf waar was. Heden verneem ik een berigt dat mijne eerste verzekering bevestigt en den omvang er van nog uitbreidt. Dezen morgen sprak ik namelijk een hoofdbeambte bij het ministerie van binnenlandsche zaken, die, op het punt van zijn (gedwongen) ontslag staande, spraakzamer geworden is. Hij verzekerde, — en hij is in de gelegenheid om het goed te weten, — dat de heer *de Persigny* de Engelsche regering te verstaan moet geven en des noods verklaren, dat men volkomen staat op hare strikte onzijdigheid maakt, maar dat, bijaldien deze niet gehandhaafd wierd, de Fransche regering op den weg eener schikking, om niet te zeggen overeengekomen was met de regeringen van Rusland en de Vereenigde Staten, tot vereeniging der oorlogsvloten van de drie natiën, ten einde de Engelsche vloot te vernielen. Dat grootsch ontwerp is sedert lang beraamd en stellig weet ik dat sedert drie maanden langdurige beraadslagingen gehouden zijn tusschen den heer *Walewski*, op last des keizers, en den gezant der Vereenigde Staten te Parijs. Er is nog geen verdrag gesloten, maar die staatkunde ligt zoo zeer in de denkbeelden der drie gouvernementen, dat er slechts ééne schrede is tusschen dat plan en het geteekend verdrag. Weest er overigens verzekerd van dat, indien Engeland zijne onzijdigheid bewaart, dit uit vrees voor nog ernstiger verwikkelingen geschiedt."

De telegraaf brengt de volgende berigten over:

Turyn, 16 Mei. De Keizer der Franschen bevindt zich steeds te Alessandria, en arbeidt veel met de generaals van het leger. In de nabijheid van Voghera heeft eene ontmoeting plaats gehad tusschen een peloton van onze kavallerie en Oostenrijksche huzaren, welke laatste met verlies van eenige krijgsgevangenen naar Casteggio teruggekeerd zijn. Het dagblad van Bologna berigt als stellig, dat Oostenrijk de neutraliteit van den Kerkelijken Staat erkend heeft.

Parijs, 17 Mei. De *Moniteur* behelst een rapport van den minister van finantien, waaruit blijkt dat de inschrijvingen voor de dezer dagen geopende leening van 500 millioen eene som van 2307 millioen bedragen hebben. Het getal der inschrijvers beloopt 525,000. De minister doet uitkomen dat zulke resultaten ten bewijze strekken van de hechtheid des finantielen stelsels, van den rijkdom, de magt en de vaderlandsliefde van Frankrijk. Het innige verband tusschen Frankrijk en den Keizer is volgens den minister daardoor op nieuw gebleken, en de natie heeft een bewijs gegeven van haar volkomen vertrouwen op de kracht en de wijsheid van den souverein die aan haar hoofd staat.

De *Moniteur* behelst voorts eene depêche uit Alessandria van gisteren, volgens welke sedert twee dagen onophoudelijk zware regens vielen, zonder dat echter het ongunstige weder de troepen belette de door den Keizer aangewezen stellingen in te nemen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 15den Mei.

Bij eene ukase van Keizer *Alexander* is dezer dagen de soldij van het leger met een derde verhoogd. Reeds lang was deze maatregel wenschelijk geacht, omdat de bezoldiging, inzonderheid van de officieren van middelbaren en lager rang, te gering was, maar hij was wegens den staat van 's rijks finantien gedurig uitgesteld. Verder heeft de Keizer bepaald dat er een pensioenfonds voor het leger gevormd zal worden door inhouding van zes per cent op de soldijen.

— De Prins Regent heeft Zaturdag middag in persoon de zitting van den Pruissischen Landdag gesloten. Hij sprak daarbij eene rede uit, waarbij hij, van de buitenlandsche aangelegenheden gewagende, zeide, hoe het, ondanks de vele in het werk gestelde pogingen, de Regering niet mogelijk was geweest te verhoeden dat een oorlog in Italie uitbrak. De daardoor ontstane ernstige toestand vorderde het leger op voet van oorlog te brengen, terwijl zulks ook tot de marine moest worden uitgestrekt. De houding des legers, de geest die het bezielt, doen met zekerheid vertrouwen, dat, wat de toekomst ook bare, het leger, als het Vaderland roept, niet zal achterstaan bij de daden en den wapenroem der Vaderen. Pruissen is vast besloten de grondslagen van den regtstoestand en het evenwigt van Europa te handhaven, zijn regt, zijnen pligt, de bescherming van Duitschland nationaal belang voor te staan en de bewaking dezer goederen niet uit zijne hand te geven. Bij de oplossing van dit vraagstuk verwacht het dat zijne deelgenooten in den bond het krachtig zullen ter zijde staan en zijne bereidwilligheid om voor het gemeene Vaderland in de bres te staan, door hun vertrouwen zullen beantwoorden.

— De Duitsche Bondsvergadering heeft jl. Donderdag hare gewone wekelijksche zitting gehouden. Daarin zou op voordragt der commissie voor de militaire aangelegenheden besloten zijn de bezettingen der bondsvestingen op de volle sterkte naar den voet van oorlog te brengen, zullende de bezetting van Rastatt, ingevolge de tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten overeenkomst, behalve de Badensche troepen, voor gelijke deelen uit Oostenrijkers en Pruissen bestaan.

Hannover heeft voorgeslagen het vestigen van een observatie-korps aan den Rijn, waartegen door Pruissen geprotesteerd werd. De Bondspresident graaf *von Rechberg* woonde deze zitting niet bij, naardien hij naar Weenen geroepen was.

Men verneemt dat hij derwaarts gereisd is om het Ministerie van buitenlandsche zaken te aanvaarden, dewijl graaf *Buol-Schauenstein* zijn ontslag uit dat ambt heeft ingediend.

Alle bezadigden te Berlijn verheugen zich dat Pruissen in de Bondsvergadering tegen het door Hannover gedaan en door Beijeren en Wurtemberg ondersteund voorstel geprotesteerd heeft om een Duitsch observatieleger aan den Rijn zamen te trekken, hetwelk, meent men, geen ander gevolg zou kunnen hebben dan de Franschen, die thans nog met geen onmiddellijk gevaar dreigen, insgelijks derwaarts te lokken.

— De Duitsche dagbladen bevestigen het door den telegraaf aangebragte berigt, dat de graaf *von Buol* als minister van buitenlandsche zaken is afgetreden. Een der Frankfurter bladen maakt daaromtrent de volgende aanmerking: »Deze gebeurtenis verwekt natuurlijk veel opziens; wij gelooven ons echter niet te vergissen, wanneer wij haar niet van zoo groot gewigt achten, als zij zou kunnen schijnen te zijn. De aftreding van den graaf *von Buol* op dit oogenblik is vermoedelijk minder als een bewijs eener verandering van staatkunde te beschouwen, dan wel als eene door het besluit van den graaf gemakkelijker gemaakte concessie aan Rusland, die echter in hare gevolgen voor Oostenrijk zeer gewigtig kan worden.»

Door middel van den telegraaf zijn de volgende tijdingen ontvangen:

Weenen 15 Mei. De keizerlijke regering heeft eene Lombardo-Venetiaansche leening ten bedrage van 75 millioen uitgeschreven. De leening zal 5 pct. rente dragen; zij is in zilver betaalbaar, zal in zilver terugbetaald worden, en wordt uitgegeven tegen den koers van 70 pct.

Weenen, 16 Mei. Volgens een telegram uit Triëst is aldaar eene Engelsche stoomboot aangekomen, [illegible] hij op de hoogte van Ancona drie Fransche oorlogschepen had ontmoet, die hem gevisiteerd hadden en door welke reeds verscheiden Oostenrijksche koopvaarders weggenomen waren.

Triëst, 17 Mei. Sedert gisteren heeft de Oostenrijksche Lloyd al zijne stoombootvaarten gestaakt. De Nationale Bank heeft aan de deputatie der Triëster beurs eene ondersteuning van een millioen gulden voor buitengewone disconto's bewilligd.

Gisteren namiddag is een Fransch smaldeel voor Venetie verschenen.

Engeland.

LONDEN, den 16den Mei.

De officiele *London Gazette* behelst eene Koninklijke proclamatie op den oorlog betrekkelijk, waarbij aan alle Engelsche onderdanen bevolen wordt gedurende dezen oorlog de striktste onzijdigheid te bewaren en noch de Engelsche noch de internationale wetten te schenden, bij overtreding waarvan zij anders verantwoordelijk voor hunne overtreding zijn zullen.

Al de ochtendbladen hechten heden hunne goedkeuring aan die proclamatie.

— In het Vereenigd Koningrijk worden sedert eenige dagen met zoo veel kracht en op zoo groote schaal krijgstoerustingen gemaakt, als of de oorlog voor de deur staat. De minister van oorlog heeft in de vorige week bekend gemaakt dat het gouvernement de vorming van vrijwillige schutterskorpsen bevorderen wil, en hij heeft tevens aan het publiek de bepalingen herinnerd van eene wet welke in het jaar 1804, toen Engeland met eenen inval van Fransche troepen werd bedreigd, gemaakt is, zullende de daarbij voor de vorming van vrijwilligerskorpsen gestelde regels alsnog moeten worden in acht genomen.

De ministeriele *Morning Herald* zegt dat er binnen eene maand te Spithead een Kanaal-eskader zal vereenigd zijn, hetwelk Engeland waardig is, bestaande uit minstens vijftien schroeflinieschepen van 131 tot 81 stukken, benevens een evenredig aantal stoomfregatten, korvetten en schroefkanonneerbooten, zullende dit eskader de Britsche wateren van Landsend tot aan de Noordzee bekruisen.

Verder berigt dat blad, dat de aanwerving van zeelieden voor 's lands vloot, sedert de uitloving van een hooger handgeld, naar wensch gaat, en dat er tegen het einde dezer maand wel twaalf duizend zeelieden aan 's lands active zeemagt zullen zijn toegevoegd.

In het laatst der vorige week zijn alle bevelvoerende officieren van de landmagt in het Vereenigd Koningrijk aangeschreven om nog meer moeite te doen om rekruten voor het leger aan te werven. »De generaal opperbevelhebber, Z. K. H. de Hertog van Cambridge (zegt de aanschrijving) verlangt dat alle bevelvoerende officieren, wier regementen onvoltallig zijn, tot aanwerving van rekruten hunne muzijkkorpsen en tamboers naar eene van de naastbijzijnde steden zenden, zoo dikwerf er marktdag is, of bij andere gelegenheden welke eenen zamenloop van menschen medebrengen.»

De *Times* zegt dat er te Woolwich thans even druk gearbeid wordt als tijdens den Oosterschen oorlog, en geeft eene uitvoerige schets van de werkzaamheden waarmede men in dat arsenaal bezig is om eenen ontzettend grooten voorraad krijgsmaterieel in gereedheid te brengen. Er wordt onder anderen geschut naar de uitvinding van den kolonel *Armstrong* vervaardigd; men denkt daarvan in dit jaar nog twee honderd stukken gereed te zullen hebben.

Daar thans van de lieden, die, door een hoog handgeld uitgelokt, in het Britsche leger dienst nemen, velen deserteren, is bij een besluit van den generaal opperbevelhebber van 25 April jl. bepaald dat het misdrijf van desertie met zweepslagen gestraft kan worden.

Nederlanden.

BREDA, den 18den Mei.

Openbare Vergadering van 14 Mei 1859, tegenwoordig de heeren: *van Mierlo, Kerstens, Kuppens, van der Burgh, van de Goorbergh, van Alphen, de Man, van der Hoeven, Ingen-Housz, Rens, van Mens, Loonen, de Roy* en *Mastboom*, Voorzitter.

Goedkeuring der notulen van 30 April 1859.

A. Mededeeling van ingekomene stukken:

1. Missive van Gedep. Staten, de ontvangst berigtende van het toegezonden afschrift van de verordening van Policie op den keiweg naar Ginneken over het grondgebied der gemeente Teteringen loopende. — Aan Burg. en Weth. ter uitvoering.

2. Missive van den heer Commissaris des Konings in Noordbr., betrekkelijk den slechten staat, waarin zich bevindt de weg, die van Breda naar het stationsgebouw leidt; met uitnoodiging dien weg over eene lengte van 140 ellen, ten koste der gemeente te doen bestraten, verlichten en van balustraden te voorzien. — De Raad in aanmerking nemende, dat voors. weg, voor zoover die is loopende over het grondgebied dezer gemeente tot aan het stationsplein, is begrind, en ten gevolge aankoop van het dijkje aldaar is bestraat; door gaz behoorlijk is verlicht en van balustraden voorzien, en dus over dit gedeelte tegen het eventueel plaats hebben van ongelukken genoegzaam is gezorgd; terwijl aangaande het verder gedeelte liggende, op het grondgebied der gemeente Princenhage, en in eigendom toebehoorende aan de Maatschappij, door haar daarin even als in het gebouw zelve behoort te worden voorzien; zoodat door deze gemeente, ofschoon vroeger bij herhaling met de Maatschappij over de verbetering van het bedoelde questieuse gedeelte weg, onderhandelingen zijn aangeknoopt, welke uithoofde der bovenmatige eischen, tot niets hebben geleid, — voor zoo veel haar grondgebied betreft, in het belang der veiligheid al het mogelijke is gedaan.

Dien ten gevolge is besloten den heer Commissaris des Konings, onder mededeeling van het vorenstaande, in antwoord te kennen te geven, dat er bij den Raad geene geneigdheid bestaat om verbeteringen aan te brengen aan eenen weg, welke ligt op een grondgebied niet aan de gemeente behoorende, maar waarin door de Maatschappij zelve behoort te worden voorzien, en deze des noods door het departement van binnenlandsche zaken, daartoe behoorde te worden aangeschreven.

3. Voordragt van het Burgerlijk Armbestuur ter verkiezing van een lid van hetzelve, in plaats van den Heer Mr. *L. Ingen-Housz* die moet aftreden. — Aangehouden.

4. Adres van *A. Kip*, Schoolonderwijzer te Breda, om op grond der bepalingen van de wet op het lager onderwijs, als van wege de gemeente gesubsidieerd, te worden gesteld in het genot van pensioen ten laste van den Staat. — Gelet dat de adressant in de termen valt om pensioen te erlangen; is, na ingewonnen advies van de Plaatselijke School-Commissie, besloten hem te brengen op de daartoe voorgeschreven lijst en daarvan opgave te doen aan Gedep. Staten dezer provincie.

5. Brief van den Heer *M. Faes*, berigtende zijn voornemen om het stukje stads grond, op het einde van het doelstraatje, bij zijne erve, tegen betaling van *f* 10 over te nemen, mits de kosten van overdragt door de Gemeente worden gedragen. — In welk laatste wordt toegetreden en deze zaak daarop gerenvoijeerd aan B. en W. ter uitvoering.

6. Adres van den Ontvanger der Plaatselijke belasting, *A. A. van Kerkoerle*, om eene gratificatie voor buitengewone diensten. — Aangehouden tot bij de behandeling der Begrooting voor 1860.

B. Van de vier ingekomen bezwaarschriften van ingezetenen, tegen hunnen aanslag in den Hoofdelijken Omslag dezer Gemeente over 1859, worden afgewezen die van den Heer *J. Shoor*, Arrondissements Betaalmeester, en van *J. Koremans*; terwijl die van de Heeren *J. E. P. Roelants*, gepensd. Majoor, van *f* 11 op *f* 10, en van *M. van der Veen*, gepensd. Officier, van *f* 5 op *f* 3 worden verminderd.

C. Vaststelling der kohieren van den hoofdelijken omslag over 1859 welke gedurende acht dagen zullen ter visie liggen.

D. Berigt der aflossing door de Directrice der bank van Leening, van *f* 1000 — op het door de gemeente voorgeschoten kapitaal.

E. Magtiging op Burgem. en Weth. om *f* 19000 — 2½ percent inschrijvingen op het Grootboek te verkoopen.

F. Besluit om de Gaz-Fabriek en andere gebouwen enz. bij eene Nederlandsche Maatschappij tegen brandschade te doen verzekeren.

G. Besloten aan den Fortificatie-Opzigter toe te kennen eene gratificatie van *f* 50 uit de gemeente-kas, wegens verleende diensten bij de oprigting der Gaz-fabriek, en aan den Heer Kapitein Eerstaanwezend Ingenieur bij missive dank te betuigen voor de in voors. zake verleende medewerking.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft ll. Zaturdag het wetsontwerp betreffende den uit- en doorvoer van paarden met 26 tegen ééne stem, die van den heer *de Villers de Pité* goedgekeurd, voorts met algemeene stemmen de beide wetsontwerpen tot verhooging van Hoofdstuk VIII en X der Staatsbegrooting van 1859.

De Tweede Kamer heeft Maandag beraadslaagd over het wets-ontwerp tot eindregeling van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid en verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting over het dienstjaar 1859. Aan de algemeene overwegingen over het onderwerp namen deel de heeren: Blaupot ten Cate, van der Veen, van Akerlaken, de Kempenaer, Westerhoff, Gevers Deynoot, Duymaar van Twist, Olivier, van Nispen van Sevenaer, Sander, Betz, van der Linden en de Minister van Binnenlandsche Zaken.

Na de goedkeuring der artikelen zonder beraadslaging werd het wetsontwerp met 39 tegen 22 stemmen aangenomen.

Het wets-ontwerp strekkende tot aanwijzing der middelen tot dekking der bijdrage in het vorige wets-ontwerp bedoeld, werd door de Regering ingetrokken, ten gevolge van de verandering welke het eerste had ondergaan door de toevoeging van een vierde artikel, waarin die middelen aangewezen werden.

— De Tweede Kamer heeft gisteren in overweging genomen het wetsontwerp betreffende de toelating van buitenlandsche naamlooze vennootschappen. Aan de algemeene beschouwingen namen deel de heeren: *Godefroi, Wintgens, Sloet tot Oldhuis, van Hall* en de Ministers van Justitie en van Finantiën. Na den afloop daarvan werd art. 1 van het wets-ontwerp, in stemming gebragt, met 50 tegen 9 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren: *van Heiden Reinestein, van Zuylen van Nyevelt, Elout van Soeterwoude, van Reede van Oudtshoorn, Delprat, Slicher van Domburg, Schimmelpenninck van der Oije, de Bieberstein* en *Mackay*.

De Minister van Justitie verklaarde na die stemming, het wets-ontwerp in te trekken.

De Commissie voor de verzoekschriften bragt eenige verslagen uit omtrent in hare handen gestelde adressen, met welker conclusien de Kamer zich achtervolgens vereenigde.

— Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten van 11 Mei op non-activiteit gesteld den kapitein *A. H. van Krieken* van den staf der infanterie werkzaam bij het Departement van Oorlog; voorts het pensioen verleend aan den kapitein-kwartiermeester *C. J. Swalmius van der Linden*; benoemd tot 1sten luit.-kwartiermeester den 2den luit.-kwartiermeester jhr. *T. V. A. von Wattenwijl*, ook genaamd *de Watteville*, en tot 2den luit.-kwartiermeester den sergt. *A. J. Overklift Vaupel Kleijn*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 14den Mei 1859, no. 55, goedgevonden te benoemen: bij het wapen der artillerie: bij het regement veld-artillerie: tot kolonel, den luitenant-kolonel *J. C. Wagner*, kommandant van het korps; bij het 1ste regement vesting-artillerie: tot kolonel, den luitenant-kolonel jhr. *W. F. von Pestel*, kommandant van het korps; en bij het korps pontonniers, tot luitenant-kolonel, den majoor *J. W. Tichler*, kommandant van het korps.

— Blijkens een overzigt in de *Staats-Courant* van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand April heeft die bedragen *f* 4,925,551.36^5 tegen *f* 5,053,983.98^5 in de maand April 1858, terwijl de raming beliep *f* 4,737,382.36^5. Gedurende de vier eerste maanden van dit jaar is de opbrengst geweest *f* 18,784,480.55; de raming *f* 18,949,529.68; en de opbrengst gedurende de vier eerste maanden van 1858 *f* 18,628,021.29.

— De *Staats-Courant* deelt de volgende bijzonderheden mede omtrent de operatiën tegen Boni en de inname der hoofdplaats van dat rijk.

Aanvankelijk was bepaald dat op den 25sten Februarij tegen die hoofdplaats zou worden opgerukt; aanhoudende slagregens maakten echter het toch reeds moeijelijke terrein geheel onbruikbaar. Op den 28sten daaraanvolgende waren evenwel weder en terrein in die mate verbeterd, dat eene snelle beweging tegen de hoofdplaats uitvoerlijk en doeltreffend geacht werd; waartoe de troepen dan ook zoo ligt mogelijk werden uitgerust. De weg naar de hoofdplaats werd gekozen langs het terrein, waar de verkenning op den 16den Februarij had plaats gehad, ook omdat aldaar op de linker flank eene groote opene vlakte, en de vijand ons vermoedelijk in de rigting niet verwachtte. Wel was het doortrekken van de rijstvelden zeer bezwarend, vooral voor de kavallerie en artillerie, doch onoverkomelijk waren die bezwaren niet, terwijl de hoogte der struiken niet verhinderde dat de kommandant het gezigt op de daarin opgestelde troepen behield. Deze omtrekking van den vijand gelukte volkomen. Wel ontmoette men een hevigen tegenstand van achter opgeworpen traversen en in boomen verborgen vijanden en toegesnelde ruiterscharen; doch de elders opgestelde hoofdmagt der Bonieren was door onze beweging zoodanig verrast, dat zij niet bij magte was om op het juiste oogenblik in haar geheel aan den strijd deel te nemen. Dit bleek ten duidelijkste bij het deboucheren in de vóór Boni gelegen vlakte, waar aanhoudend talrijke drommen ruiterij en voetvolk langs den grooten weg aanrukten en stelling namen op onze regter flank.

De krachtige houding onzer troepen en ook het vuur onzer artillerie, waarvan zoowel de kartets- als kogelschoten voortreffelijk werkten, deden echter den vijand wankelen en weldra op alle punten op de vlugt slaan in de rigting van de hoofdstad.

Het was toen ongeveer 11 en een half uur en, daar de vlakte van vijanden gezuiverd was, werd onverwijld tot den aanval op de hoofdplaats overgegaan.

In de veronderstelling, dat deze goed versterkt was en door een beduidend aantal troepen zoude verdedigd worden, werden verkenning en aanval daarnaar geregeld. Echter bleek het al ras, dat de schrik de bevolking had doen vlugten, zoodat de hoofdplaats bij de nadering onzer troepen niet verder verdedigd werd, terwijl ook de koningin met de rijksgrooten die plaats reeds verlaten had.

Alsnu werden hoofdplaats en aangrenzende kampongs verbrand. In den namiddag werd digt onder Boni het bivouak betrokken, ten einde den vijand de gelegenheid te geven tot onderhandelen, maar tevens om zelfs den schijn te vermijden, dat de onzen hem in den nacht op het open veld zouden duchten.

Er heeft evenwel noch toenadering noch aanval van zijne zijde plaats gehad, en daar de wijze, waarop de troepen voor dezen togt uitgerust waren, geene lange afwezigheid van het hoofdkwartier wenschelijk maakte, en ook geen nut werd gezien in het behoud van de stelling bij het vernietigde Boni, werd de terugmarsch naar Badjoa aangenomen, na alvorens nog eene verkenning door de geheele omstreek en in de vlakte gedaan te hebben, zonder iets meer van den vijand te hebben gezien.

Op den terugmarsch werden de kampongs tusschen Boni en Badjoa, uit welke onze troepen vroeger waren bestookt, in de asch gelegd zoodat Boni met regt kan gezegd worden eene gevoelige tuchtiging te hebben ondergaan.

Aan onze zijde bekwamen wij slechts een vijftiental dooden en gekwetsten; de verliezen van den vijand moeten daarentegen beduidend grooter geweest zijn.

Op den 7den Maart rukte een kolonne, onder bevel van den luitenant kolonel *Brunsveld van Hulten*, naar de Pantjola–rivier, waar men eenige nog door den vijand bezette kampongs had aangetroffen. De zware rook, welke men bij het afzenden der laatste berigten in die rigting zag opgaan, deed veronderstellen, dat het doel der zending van die kolonne ook reeds was bereikt

Het beëindigen der versterkingswerken te Badjoa, waaraan met kracht voortgearbeid werd, hield overigens de expeditionaire magt onledig.

In de gouvernementslanden was de bevolking rustig en levert hierdoor eene groote tegenstelling met 1825, toen alles vlugtte, de velden onbebouwd en de tuinen en erve ledig liet. De tot observatie in de Noorderdistrikte geplaatste mobile kolonne, onder bevel van den majoor *Ardesch*, heeft het voor haar gereed gemaakte kampement te Paser Tjamba na zeer vermoeijende marschen bereikt, en onderzoekt de omliggende landstreken, waar echter de meest gewenschte rust heerscht.

De berigten, welke uit het binnenland van Boni te Macassar zijn ontvangen, luiden, dat Boni niet in gebreke is gebleven zich tot tegenweer voor te bereiden en ook door het zenden van boodschappen allerwege heeft getracht deel te doen nemen aan den strijd, waaraan eene nationale kleur gegeven, en waarvoor elke onderlinge veete ter zijde gesteld werd.

— Volgens eene van Soerabaija ontvangen telegrafische depêche, is de vice–president van den Raad van Ned. Indië, de heer *de Perez*, commissaris voor de zaken van Boni, den 14 dezer aan de cholera overleden. Het stoomschip *Groningen* heeft het lijk van den overledene te Soerabaija aangebragt.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.
alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 17. Mei 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van f 7,00 tot f	10,12.
Het dito. dito Oude witte Tarwe	» » 9,00 » »	11,50.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 5,00 » »	5,60.
Het dito dito Rogge Oude	» » 5,80 » »	6,80.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00 » »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 6,00 » »	6,16.
Een dito pond Boter	» » 0,84 » »	0,86.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,40 » »	1,70.
Het 1000 Eiken Telhout	»	4,50.
Het 1000 Doof Hout	»	2,75.
De kar Spaanders	»	4,00.
De » Struiken	»	4,50.
De 100 Mutsaard	van f 3,50 tot »	4,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{3}{4}$, 58, $57\frac{7}{8}$; 4 pCt. $89\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Spanje $1\frac{1}{2}$ pCt. $26\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; 3 pCt. Binn 35; Port. 3 pCt. $37\frac{5}{8}$; Id. 1856—57 $37\frac{5}{16}$; Rusland 5 pCt. 99; Id. 1828—29 $97\frac{7}{8}$; Id. bij Stieglitz 1855 $92\frac{1}{2}$; Certif. van Ads. 6 pCt. $58\frac{1}{2}$; Spoorweg Aand. $206\frac{1}{2}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. 38, $\frac{1}{8}$, 38; 5 pCt. te Amst. $54\frac{1}{2}$, $55\frac{1}{4}$, $54\frac{5}{8}$; Nat. Mit. 5 pCt. [illegible] $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $24\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; Mexiko $14\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$.

Advertentiën.

*** In den Boekwinkel van BROESE & COMP. wordt gevraagd een fatsoenlijk **JONGELING.**

B. ZONDERVAN, Zoon,

Gezigtkundige en Fabrijkant in Barometers en Thermometers te Maastricht,

gedurende eenige jaren steeds deze stad bezoekende, maakt hierbij bekend, dat hij weder alhier is gearriveerd met een fraai en goed assortiment CILINDER BAROMETERS en THERMOMETERS en eene groote en keurige verzameling STEREOSCOPEN, met bijbehoorende ***Platen***; voorts eene ruime sortering van BRILLEN voor elk gezigt, naar eene nieuwe uitvinding bewerkte stalen RESSORT-BRILLEN, eene tot hiertoe onbekende soort van zoogenaamde NEUTRALE BRILLENGLAZEN, bij uitnemendheid geschikt tot de conservering der oogen, en alle overige tot zijn vak betrekking hebbende OPTISCHE INSTRUMENTEN.

Hij is voorzien van eene verklaring van den Heer Elvenich, Med. Dokter en Oogarts te *Maastricht*, waarin zoo wel zijne kunde als de deugdelijkheid zijner instrumenten wordt geconstateerd.

Is gelogeerd in *den Ouden Prins*, bij Mejufvrouw de Wed[e]. OONINCKX, alwaar hij te spreken of te ontbieden is.

Het Persisch Insectenpoeder.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle ander ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten en kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin ze reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wed[e]. Wiercx Folla.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Tholen, T. J. Maas.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Wie wil niet gaarne een' fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

»AAN DEN STIJL HERKENT MEN DEN MAN" zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts EEN GULDEN en koope het

VOLLEDIG BRIEVENBOEK VAN CLAUDIUS,

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens, en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Hoewel dit Boek pas is uitgegeven, zijn er reeds DUIZENDE Ex. van verkocht, omdat het zoo GOED en zoo GOEDKOOP is.

DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle acten en overeenkomsten in burgerlijke en handelszaken, met ophelderende aanmerkingen, opgaven van verschuldigde zegel– en registratie-regten enz. Eene praktische handleiding om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken, zonder behulp van deskundigen zelf te kunnen opmaken, door W. DE GELDER, *Oud-Inspecteur der Registratie.* Prijs f 1.00.

De Burger of Koopman, die zich dit boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advokaat of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de burgerlijke of handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de modellen of formulieren aantreft. Het is letterlijk VOOR IEDEREEN ONMISBAAR, en de Gulden, die men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter menigen Gulden besparen.

NIEUW VOLLEDIG FEESTBOEK.

Verzameling van nieuwe en oorspronkelijke GELEGENHEIDSGEDICHTEN voor alle mogelijke feesten; *Tafelzangen* op de meest bekende zangwijzen, *Tafelcondities* of *Toasten* voor feestmaaltijden, *Albumversjes* enz., enz. Eene onmisbare handleiding voor feestvierenden door J. DE BREET.

Dit boek bevat eene rijke verscheidenheid van Gedichten voor *Oud- en Nieuwjaar*; voor *Verjaardagen*, *Verlovingspartijen*, *Groene–*, *Koperen–*, *Zilveren–* en [illegible] voorkomende gelegenheden; [illegible] in gezelschappen, enz. Die dit feestboek in zijn bezit heeft, behoeft op geen enkele partij of feest verlegen te staan, want het bevat overvloedige keuze voor ieders behoefte. Het boek, (ruim 350 blz. groot) kost slechts EEN GULDEN, omdat er op een buitengewoon groot debiet gerekend is.

Briefstijl voor minnende harten.

Eene volledige verzameling van BRIEVEN, die bij verliefden in alle gevallen en betrekkingen kunnen voorkomen. VIERDE DRUK. Prijs 50 Cents.

Dit werkje, waarvan jaarlijks DUIZENDEN worden verkocht, bevat eene groote reeks van LIEFDESVERKLARINGEN, HUWELIJKSVOORSTELLEN, en MINNEBRIEVEN, geschikt voor iedereen.

NB. Al deze werken zijn bij H. C. A. CAMPAGNE te *Tiel*, en verder in iederen Boekwinkel te bekomen.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.